

**Академічна доброчесність:
данина моді чи життєва необхідність?**

Артюхов А.Є.

Академічна доброчесність

обов'язкове дотримання в освіті і науці, за будь-яких умов, п'яти фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості та відповідальності

сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

сукупність цінностей і принципів, які розвивають особисту чесність у проведенні наукових досліджень, гідна поведінка при виконанні досліджень, поведінка, яка уникає можливості надання науковцю нечесних переваг

Академічна чесність = Академічна доброчесність?

Іван наполегливо готувався до тесту, який складає 40 % його фінальної оцінки за предмет. Впродовж іспиту, який, очевидно, є самостійною вправою, а не спільною роботою, викладач піднімається і покидає аудиторію. Після цього, більшість студентів починають повертатись одне до одного і обмінюватись відповідями на питання тесту. Іван не може вирішити, чи варто йому робити так само.

Що б Ви порадили Івану, якби у Вас була така можливість?

Чи хотіли б ви, щоб вас оперував лікар, який списував і нечесно здобував оцінки в медичному університеті? Або почувалися б ви впевнено й комфортно на мосту, спроектованому інженером, який списував і нечесно здобував оцінки в технічному університеті? Чи довірили б ви складання вашої податкової звітності бухгалтеру, який на іспиті списував відповіді у свого сусіда?

Шахрайство

- *фальсифікація* та/або *фабрикація* інформації, наукових результатів та наступне використання їх у навчальній та/або науково-дослідницькій діяльності (вживання неправильних висловлювань або недостатність інформації, що може стати причиною спотворення результатів дослідження, подання очікуваних результатів дослідження як одержаних, «підробка» результатів наукових досліджень, використання неіснуючих джерел і даних, свідоме спотворення запозиченої інформації при проведенні досліджень);
- *підробка* підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів *заборонених* допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);
- *списування* (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного контролю;
- проходження процедур контролю знань *підставними* особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з *однаковим змістом* як результату навчальної чи наукової діяльності.

Несанкціонована співпраця

- надання допомоги для здійснення акту академічної недоброчесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної недоброчесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

Хабарництво

надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань тощо.

Використання родинних або службових зв'язків

для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

Внесення до списку авторів

статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

Обман

надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Академічний плагіат

оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Типи плагіату

1. Клонування

Робота когось іншого дослівно подається, як своя власна.

2. Копіювання (CTRL-C)

Робота містить значні шматки тексту із одного джерела без видозмінення.

3. Знайти-Замінити

Основний зміст джерела зберігається, а замінюються лише ключові слова та фрази.

Типи плагіату

4. Ремікс

Абзаци беруться із декількох джерел, але “підганяються” один до одного.

5. Рециркуляція

Матеріал щедро позичається із власних попередніх робіт без належного посилання.

6. Гібрид

Робота поєднує належні посилання зі скопійованими частинами тексту без посилання.

7. Мешап (Mashup)

Робота міксує скопійований матеріал з багатьох ресурсів.

Типи плагіату

8. Помилка 404 (404 Error)

Робота включає посилання на неіснуючі джерела або має неточні посилання.

9. Агрегатор (Aggregator)

Робота має належні посилання на джерела, але майже не має власного внеску.

10. Re-tweet

Робота має належні посилання на джерела, але занадто покладається на формулювання та/або структуру першоджерела.

Чи я плагіював?

Різновиди і серйозність порушень правил цитування

Шкала плагіату: рівень серйозності порушень

Академічна чесність при проведенні наукових досліджень

- на науковців здійснюється “тиск”, який направлений на постійне дотримання Кодексу Честі;
- перевірка робіт на унікальність проводиться шляхом порівняння з роботами, які внесені в електронну базу даних (програми пошуку плагіату), а також безпосередньо досвідченими науковцями при поданні наукових робіт до розгляду;
- єдиної бази даних наукових робіт в США на федеральному рівні на даний час не існує, окремі бази даних створюються університетами за їх бажанням;
- кількість випадків порушення академічної чесності зменшується по мірі підвищення рівня навчання – від бакалаврату до аспірантури;
- всі співробітники, які займаються науковими дослідженнями, повинні вивчити модуль академічної чесності (дистанційний курс) та одержати за результатами навчання не менше, ніж 80% балів від максимальної їх кількості;
- всі дослідники повинні інформувати службу академічної чесності університету про підозри на порушення Кодексу Честі з боку інших науковців;
- ім'я порушників академічної чесності в науці оприлюднюються в спеціалізованому федеральному журналі;
- за порушення кодексу академічної чесності науковець може бути звільнений з роботи навіть у тому випадку, коли має пожиттєвий контракт (тенуру);
- факти порушення академічної чесності заносяться в особову справу науковця;
- фінансування наукових досліджень може бути припинено в разі виявлення факту порушення академічної чесності.

Кодекс Честі (кодекс академічної доброчесності)

Кодекс корпоративної культури СумДУ

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України		Стр.
Сумський державний університет		1
Кодекс Версія 01	Кодекс корпоративної культури СумДУ	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

КОДЕКС КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Корпоративна культура як система цінностей та принципів, які поділяються і підтримуються членами університетської спільноти, об'єднує в собі професійну, організаційну, правову, економічну, комунікативну, інформаційну, екологічну, моральну культуру, а також елементи освітянської та студентської субкультури, що реалізуються через відповідні традиції, переконання, етичні норми та звичаї.

Корпоративна культура ґрунтується на колективних цінностях та визначає основні орієнтири поведінки членів університетської спільноти (universitas), тобто співробітників та осіб, що навчаються за всіма формами (далі – університетська спільнота чи колектив), розвиваючи у них почуття відповідальності та причетності до неї, що є необхідною умовою реалізації університетом його статутних завдань.

Кодекс корпоративної культури університету (далі - Кодекс), розроблений відповідно до загальноприйнятих етичних норм. Він є основою саморегуляції поведінки та діяльності всіх членів університетської спільноти, а також покликаний сприяти реалізації пріоритетних цілей розвитку університету, в тому числі і як соціокультурної інституції.

Кодекс є одним із основних документів нормативної бази СумДУ, які орієнтують кожного члена колективу на досягнення спільних цілей, концентрують і спрямовують ініціативу та підприємливість, а також впорядковують ділове спілкування і забезпечують сприятливий морально-психологічний клімат у колективі.

**Кодекс – не інструмент
покарання за
академічну
недоброчесність, а
модератор взірця
поведінки**

Кодекс Честі пропагує

- ***Принцип законності.*** У своїй діяльності члени університетської спільноти суворо дотримуються приписів законів, а також стимулюють інших поважати закон та неупереджено застосувати його вимоги.
- ***Принцип взаємної довіри.*** Клімат довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці, вільному продукуванню нових ідей, без остраху, що результати діяльності можуть вкрати, кар'єру спаплюжити, а репутацію підірвати.
- ***Принцип чесності та порядності.*** У своїй навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, практичній роботі тощо представники університетської громади зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

Кодекс Честі пропагує

- ***Принцип справедливості.*** У взаємовідносинах між членами університетської громади важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької чи трудової діяльності.
- ***Принцип компетентності й професіоналізму.*** Студенти та працівники зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у своїй роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти на все життя до освіти протягом усього життя».
- ***Принцип відповідальності.*** Студенти та працівники університету зобов'язані брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності і повинні виконувати взяті на себе обіцянки та зобов'язання. Бути відповідальним – це протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і слугувати прикладом для інших.

Кодекс Честі пропагує

- ***Принцип партнерства і взаємодопомоги.*** З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.
- ***Принцип взаємоповаги.*** Повага в університетському середовищі має бути взаємна і вимагає виявлення її як до себе, так і до інших. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні, думки та ідеї.
- ***Принцип прозорості.*** З метою уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними.
- ***Принцип безпеки та добробуту громади.*** Студенти і працівники Університету повинні піклуватися про безпеку та добробут членів громади. Будь-яка діяльність студентів і працівників університету не повинна завдавати шкоди здоров'ю, життю та майну будь-кого загалом та членів університетської спільноти, зокрема.

Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

ПТВЕРДЖУЮ

Ректор СумДУ

А. В. Васильєв

(Наказ № 15/Від

«15» серпня 2015 р.)

ПОЛОЖЕННЯ

про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат

1. Загальні положення

1.1 Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат (далі – Положення) регламентує порядок перевірки наукових робіт, що надходять до спеціалізованих вчених рад, редакцій наукових журналів та оргкомітетів конференцій від співробітників СумДУ та представників інших організацій, а також навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр», що навчаються у СумДУ, навчальних та навчально-методичних робіт співробітників СумДУ (далі – робіт) на академічний плагіат та заходи його попередження.

1.2 Положення є складовою нормативної бази системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності СумДУ та застосовується в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньоуніверситетській нормативній базі.

1.3 У Положенні використовуються дані джерела інформації <http://uk.wikipedia.org>.

2. Основні терміни, визначення, скорочення та аббревіатури

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір (робота, матеріал) – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, авторсерферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проєкт, реферат, есе, контрольна робота тощо).

Плагіат – привласнення авторства на запозичений твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях запозичень без посилання на автора. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

- Процедура перевірки робіт на академічний плагіат
- Попередження академічного плагіату
- Програмно-технічні засоби для перевірки унікальності робіт

Проект сприяння академічній добročесності в Україні Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project

Університети – учасники

